

היום נלמד בעזרת ה':

יומא דף ג

👁️ הגמרא שואלת מדוע יום השמיני למילואים אינו מלמד על חג העצרת (= שבועות), וכן על ראש השנה - שיצטרך הכהן המקריב את קרבנותיהם פרישת שבעה לפני עבודתו. בהתחלה הגמרא שואלת על עצרת ומיישבת. לאחר מכן על ראש השנה, ואז היא מיישבת תירוצים על שניהם, באופנים שונים.

יום הכיפורים איל אחד הוא.. שני אלים: בשני פסוקים המדברים על קרבנות יום כיפור מוזכר 'איל'. בויקרא טז, ה: "ומאת עדת בני ישראל יקח שני שעירי עיזים לחטאת ואיל אחד לעולה". ובמדבר כט, ח: "והקרבתם עולה לה' ריח ניחוח פר בן בקר אחד איל אחד".

נחלקו התנאים האם זהו אותו איל שמוזכר פעמיים, או שאלו הם שני אלים - אחד בא לחובת היום ואחד למוספין.

ביום השמיני למילואים היה איל אחד לחובת היום, ולכן הוא דומה למילואים שגם שם היה איל אחד לחובת היום.

פר ואיל שלו: ביום השמיני למילואים הקריב אהרון פר ואיל משלו, אבל ב'עצרת' (חג השבועות) וראש השנה הפר והאיל מגיעים משל ציבור.

הסיבה שבמילואים הקריב אהרון משלו בגלל שכתוב בפסוק 'קח לך'. אמנם לימוד זה תלוי במחלוקת.

כביכול **משלך אני רוצה:** אפילו שהקב"ה מעוניין בקרבנות הציבור של עם ישראל, אך אם היתה אפשרות שהציבור יתכפר בקרבן יחיד הוא היה מעוניין בקרבן משל אהרון. (כביכול = כאילו יכולנו לומר).

אבא חנן: סובר כדעת רבי יונתן שהם משל ציבור, אך מסביר באופן אחר את החילוק בין לשון רבים ולשון יחיד הכתובים בפסוקים.

(המשך בדף הבא ↓)

עבודה תחילה במקום: ביום השמיני למילואים עבד אהרון הכהן לראשונה, במקום שלא עבדו בו מעולם – המזבח החיצון. גם ביום הכיפורים באותה שנה עבד אהרון הכהן לראשונה במקום שלא עבדו בו מעולם – קודש הקודשים. ולכן נלמד יום כיפור ממילואים.

כי אתא רב דימי וכו': לדעת רבי יוחנן - מדאורייתא רק ביוה"כ צריך להפריש את הכהן הגדול מביתו, ומה שמפרישים אותו גם לפני שריפת הפרה זו מעלה בעלמא (= כפי שהתבאר לעיל - שמפני שהקלו לשורפה בכהן טבול יום עשו בה מעלות רבות).

א"ל ריש לקיש לרבי יוחנן: מהיכן אתה לומד את מצוות הפרישה? ממילואים! א"כ יש לומר שכשם שבמילואים מצוות פרישה מעכבת, אף פרישת הכהן הגדול ביוה"כ צריכה לעכב, והרי למדנו במשנתנו שפרישתו אינה מעכבת - שמתקינים לו כהן אחר תחתיו, ואם אכן קרה פסול לכהן הגדול הרי שהכהן שתחתיו עובד ללא פרישה!

א"ל רבי יוחנן לריש לקיש: ומהיכן אתה לומד את מצוות הפרישה? אמר לו ריש לקיש: מכך שמשה רבנו פרש לפני שנכנס למחנה שכינה (לפני שעלה לקבל את התורה בהר סיני), ומשם לומדים שכל הנכנס למחנה שכינה טעון פרישה ששה ימים.

קושיא: והרי במשנתנו כתוב שעליו לפרוש שבעה ימים? תירוץ: משנתנו היא כדעת ר"י בן בתירא החושש שמא הכהן ישמש עם אשתו ותראה דם בשעת ביאה, ונמצא שהוא טמא שבעה ימים ולא יוכל לעבוד ביוה"כ, ולכן יש להוסיף לו יום נוסף לפרישה.